

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh (06) 433 5700
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

sunnuntai 3.7.2022
aamuseurat klo 8.00
Santeri Sammalkivi

“Mielipiteesi on väärä, et tiedä tarpeeksi maailmasta, etkä tiedä mitä me olemme joutuneet kokemaan.” Voimakkaita ja monien kuulemia sanoja, jotka eivät ole ikinä edistäneet mitään keskustelua. Sukupolvien väliset kiistat ovat ainainen riesa monienkin perheiden joulupöydässä. Vanhempi ei ymmärrä nuorempaa, nuorempi ei ymmärrä vanhempaa. Kärjistän tässä hieman, sillä kyllä ymmärrystä usein löytyykin, mutta on silti hyödyllistä tiedostaa kuinka eri maailmoissa olemme sukupolvina eläneet, ja kuinka se vaikuttaa meihin ja käsitykseemme muun ikäisistä.

Ympäristö, jossa olemme kasvaneet ja normisto, jonka mukaan olemme eläneet, vaikuttavat ajatteluamme. Banduran ajatuksia lainaten: Ihminen ei ole täysin omien ajatuksiensa seppä. Emme kuitenkaan ole vain lampaista, joiden ajatuksia muokkaa pelkkä ympäristö ja kasvatus. Tuon osittaisen itsenäisen ajattelun ansiosta maailma muuttuu jatkuvasti. Uudet sukupolvet pyrkivät tekemään asiat paremmin kuin edeltäjänsä, eli omalla tavallaan. Maailma muuttuu väistämättä ja on ihmiskunnalle hyväksi, että rajoja pyyhitään. Uusi maailma saattaa kuitenkin olla pelottava ja perusteettomia ennakkoluuloja herättävä asia niille, jotka ovat täällä jo pitkään eläneet. Siksi nuorten ajatuksia harvoin kuunnellaan. Ajatuksiamme haukutaan liian idealistisiksi tai liian utooppisiksi. Emme ole kuulemma kokeneet tarpeeksi tietääksemme, miten asiat täällä toimivat. Pyytäisin kuitenkin niitä, jotka näin ajattelevat, pysähtymään hetkeksi ja miettimään. Eikö olisi juuri parempi, että kuunneltaisiin niitä, joita eivät vanhempiensa normit tai maailma rajoita? Pystymme näkemään epäkohtia, joille vanhemmat ovat sokeita. Nuorten mahdollisuudet vaikuttaa ovat nousussa, joten ehkäpä ääntämme aidosti halutaankin kuulla.

On totta, että nuorta sukupolvea ohjaa idealismi. Näin on ollut ennenkin ja niin tulee olemaan myös tulevaisuudessa. Maailmahan ei muuttuisi, jos kukaan ei uskaltaisi kyseenalaistaa sitä. “I have a dream” eli “minulla on unelma”, on erään erittäin merkittävän puheen alku ja suuren muutoksen symboli. Martin Luther King uskalsi haastaa vanhat normit ja taistella paremman maailman puolesta. Hän unelmoi muutoksesta. Idealismi ei ole perätöntä ajattelua. Se on unelma omannäköisestä maailmasta. Olemme itse asiassa kaikki haaveilijoita.

Muutama viikko sitten makasin Kreikan auringon alla ja keskustelin tärkeän ystäväni kanssa utopioista ja yksilön — erityisesti nuorten — mahdollisuuksista vaikuttaa maailman menoon. Totesimme, että omat mahdollisuutemme vaikuttaa yli 7 miljardiin ihmiseen ovat melko rajalliset. Varsinkin, kun kumpikaan meistä ei ole mikään kansainvälisesti tunnettu merkkihenkilö.

Keskustelusta kävi myös ilmi, että maailma muuttuu kyllä, normit kehittyvät ja yhteiskuntajärjestelmät kaatuvat, horjuvat tai muokaantuvat. Se tarvitsee vain aikaa ja unelmoijia. Tärkeintä on, että mielessä on oma utopia, oma unelma, jonka ei tarvitse olla realistinen. Maailma on nyt tällainen, mutta huomenna se voi olla omien unelmien täyttymys. Pitää osata haaveilla, sillä ilman haaveilua maailma ei olisi koskaan mennyt eteenpäin. Jokainen teistäkin on haaveillut tai

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh (06) 433 5700
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

haaveilee. Ja ehkäpä teidänkin haaveiden ansiosta maailma näyttää nyt tältä. Jokaisen sukupolven merkitys muutoksessa on korvaamaton. Olemme kaikki tuoneet maailmaan jotain omaamme.

Sukupolvikokemukset vaikuttavat maailmankuvaamme. Ne ovat yhdistäviä ja erottavia kokemuksia. Isoisovanhempani kokivat sodan ja siitä seuranneen menetetyn sukupolven; ajan, jolloin mielenterveydestä ei huolehdittu, ja yksilön menetyksellä ei ollut merkitystä. Isovanhempani ovat muuttuvan maailman lapsia, joita koskettivat köyhyys ja epävarma maailmanpoliittinen tilanne. 70-luvulla syntyneet vanhempani kokivat lama-ajan vastoinkäymiset ja perheen huolen toimeentulosta. He myös kokivat Berliinin muurin murtumisen ja uuden, vapaamman ajan alun — ainakin näin silloin uskottiin. Itse olen syntynyt vuonna 2003, paikkaan ja aikaan, jossa olen voinut kasvaa turvallisesti. Siitä olen kiitollinen. Ei ole kuitenkaan oikein vähätellä meidänkään sukupolvikokemuksia. Olemme yhtä lailla joutuneet pahaan paikkaan. Meidän kestävyytämme ja jaksamistamme on testattu ja huolella. Koronapandemia on sukupolvikokemus, joka on vaikuttanut hyvin laajasti nuorten mielenterveyteen ja yhteisöllisyyden tunteeseen. Kaiken lisäksi sota on nyt Euroopassa. Mikään “pullamössösukupolvi” me emme ole.

En ole tullut tänne puhumaan haukkuakseni vanhempia sukupolvia. Kaikenikäisten ajatukset ovat yhtä lailla arvokkaita, ja on erittäin tärkeää osata kommunikoida vastakkainasettelujen maailmassa. Olen oppinut paljon vanhemmiltani, isovanhemmiltani, opettajiltani, ja jopa kadulla vastaan tulleilta tuntemattomilta ihmisiltä. Samalla olen myös itse avannut uusia polkuja perheeni ajatuksissa perjantaisten saunailtojen yhteydessä, ainakin näin olen kuullut. Näissä samaisissa keskusteluissa olen itsekin oppinut näkemään uusia näkökulmia ajattelussani. Harva ajatus on yksinkertaisesti väärä. On tärkeää nähdä muidenkin kannat. Tätä on parhaimmillaan vuorovaikutus sukupolvien välillä. Elämänviisaus kantautuu vanhemmilta, ja nuoremmat haastavat vanhempiansa tottumukset. Monetkin maailman ongelmat ratkeaisivat tai eivät olisi edes ikinä syntyneet, jos ihmiset kommunikoisivat paremmin. Sodatkin ovat pohjimmiltaan joukko väärinkäsityksiä ja ratkaisemattomia pulmia, mitkä johtavat viattomiin kuolemiin.

Herättäjäjuhlat ovat oiva tilaisuus puhua useille sukupolville samanaikaisesti, joten tässä kaikille paikalla oleville sukupolville pieni elämänohje: olkaa ymmärtäväisiä itseänne vanhempia ja nuorempia kohtaan. Olemme kaikki täällä yhdessä, ja vaikka tulemmekin eri maailmoista, ainoastaan yhteisymmärryksellä voimme rakentaa parempaa maailmaa myös tulevaisuuden sukupolville. Oppikaa toisiltanne, eikä anneta mielipiteiden peittää ihmisyyttämme. Perinne ja uusioajattelu eivät sulje toisiaan pois. Ollaan lohduksi toisillemme ja annetaan toivo huomiseen.